

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U001998

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 28-05-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Завізіон Олександр Сергійович

2. Oleksandr Zavizion

Кваліфікація: аспірант

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 017

Назва наукової спеціальності: Фізична культура і спорт

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Фізична активність різних груп населення

Дата захисту: 03-07-2026

Спеціальність за освітою: 017 Фізична культура і спорт

Місце роботи здобувача: Донбаська державна машинобудівна академія

Код за ЄДРПОУ: 02070789

Місцезнаходження: вул. Академічна, Краматорськ, 84313, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 14238

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 77.03.53, 77.05.03, 77.05.05

Тема дисертації:

1. Моделювання занять з реадaptaції функціональних резервів військовослужбовців підрозділів спеціального призначення після реабілітації
2. Modeling of classes on readaptation of functional reserves of military personnel of special purpose units after rehabilitation

Реферат/анотація:

1. У дисертаційній роботі розглянуто один із варіантів вирішення актуальної та водночас дискусійної наукової проблеми в фізичному вихованні та фізкультурно-спортивній реабілітації в ЗСУ, пов'язаної з пошуком ефективних та одночасно безпечних механізмів реадaptaції функціональних резервів військовослужбовців підрозділів спеціального призначення, після їх повернення по закінченню основних періодів реабілітації в медичних установах пов'язаної з ушкодженнями периферичних відділів нервово-м'язової системи внаслідок міно-вибухових поранень, за рахунок розробки експериментальних моделей занять з урахуванням рівня резистентності систем організму до стресового фізичного подразника, стану гіпокінезії та порівнянням з ефективністю застосування «стандартної» моделі, яка для більшості інструкторів з фізкультурно-спортивної реабілітації ЗСУ, є основною. Розроблено експериментальні моделі занять для початкових відрізків етапу довготривалої реадaptaції військовослужбовців спеціального призначення в стані гіпокінезії, що

повернулись в свої підрозділи по закінченню двох періодів реабілітації (гострого та післягострого) пов'язаних з ураженнями периферичних відділів нервово-м'язової системи внаслідок міно-вибухових та кульових поранень, які суттєво відрізнялись від «стандартних» моделей, що активно використовуються інструкторами з фізкультурно-спортивної реабілітації ЗСУ для практичної реалізації даної мети. Запропоновано «нестандартний», але науково-обґрунтований підхід до розробки комплексів вправ з вільною вагою обтяження, з протидією опору партнера та на спеціальних тренажерах з урахуванням класифікації (ізолювані чи базові), умов виконання (зміна кінематичних характеристик техніки та положення тіла в просторі для вибіркового навантаження м'язів-агоністів функції яких виконують групи м'язів потребуючих реадaptaцію; перерозподіл протидії зусиллям партнера з залучанням здорових групи м'язів синергістів та стабілізаторів; максимальне блокування рекрутування груп синергістів та стабілізаторів за рахунок корекції техніки виконання вправ на тренажерах), що дозволило дослідити процеси реадaptaції силових можливостей. Встановлено, що не зважаючи на попередній (до поранень) високий рівень фізичної підготовки та відповідно резистентності систем організму військовослужбовців даної категорії до навантажень різного обсягу та інтенсивності, після їх повернення в підрозділи по закінченню основних періодів реабілітації периферичних відділів нервово-м'язової системи, результати базальних значень показників спектрального аналізу ВСР вказують на високий рівень напруження регуляції ритму серця. Виявлено, що найбільш виражені процеси довготривалої реадaptaції функціональних резервів у обстежених військовослужбовців підрозділів спеціального призначення, які пов'язані зі зниженням рівня напруження регуляції ритму серця за рахунок послаблення активності симпатичного тону та посилення вагусного впливу на синусовий вузол в стані спокою, а також зміщення вегетативного балансу в бік парасимпатичної регуляції у відповідь на навантаження, виявлено у представників третьої групи, які використовували протягом 75 днів експериментальну модель занять № 2 з ізолюваними вправами на тлі кардинальної зміни кінематичних характеристик їх техніки виконання в поєднанні з режимом навантажень високої інтенсивності в умовах креатинфосфокіназного енергозабезпечення. Розширено наукові дані щодо доцільності та ефективності використання, в період відновлення військовослужбовців з даними нозологіями після повернення в свої підрозділи по закінченню основних періодів реабілітації периферичних відділів нервово-м'язової системи, «стандартної» моделі занять, яку інструктора з фізкультурно-спортивної реабілітації ЗСУ застосовують в якості основних протоколів в умовах довготривалої реадaptaції функціональних резервів. Практична значущість досліджень полягає в тому, що отримані в процесі досліджень результати розкривають нові шляхи для ефективних та одночасно безпечних механізмів реадaptaції функціональних резервів військовослужбовців спеціального призначення після їх повернення в підрозділи по закінченню перших двох періодів реабілітації. Розробка експериментальних моделей занять з реадaptaції функціональних резервів для даної категорії військовослужбовців є одним із пріоритетних шляхів удосконалення системи підготовки після закінчення основних періодів реабілітації та відновлення рівня резистентності до професійних навантажень в найбільш короткий термін часу.

2. The dissertation considers one of the options for solving an urgent and, at the same time, controversial scientific problem in physical education and physical culture and sports rehabilitation in the Armed Forces of Ukraine, related to the search for effective and, at the same time, safe mechanisms for the readaptation of the functional reserves of Special Operations Forces servicemen after their return to their units upon completion of the main stages of rehabilitation in medical institutions related to damage to the peripheral parts of the neuromuscular system as a result of mine-blast injuries, by developing experimental training models that take into account the level of resistance of the body's systems to stressful physical stimuli and the state of hypokinesia, and comparing them with the effectiveness of the "standard" model, which is the main one for most physical education and sports rehabilitation instructors in the Armed Forces of Ukraine. Experimental training models have been developed for the initial phases of the long-term readaptation stage for special operations service members in a state of hypokinesia who have returned to their units following the completion of two rehabilitation phases (acute and post-acute) related to injuries to the peripheral nervous system system resulting from mine-blast and bullet wounds, which differed significantly from the "standard" models actively used by physical education and sports

rehabilitation instructors of the Armed Forces of Ukraine for the practical implementation of this objective. A “non-standard” but scientifically sound approach to developing exercise complexes with free weights, resistance from a partner, and special exercise equipment has been proposed, taking into account the classification of exercises (isolated or basic) conditions of execution (changing the kinematic characteristics of the technique and body position in space for selective loading of agonist muscles whose function is performed by muscle groups requiring readaptation; redistribution of resistance to the partner's efforts with the involvement of healthy synergist and stabilizer muscle groups; maximum blocking by recruiting synergist and stabilizer muscle groups by correcting the technique of performing exercises on simulators), which made it possible to study the processes of readaptation of strength capabilities. It has been established that, despite the high level of physical fitness (prior to injury) and the corresponding resilience of the body's systems in military personnel of this category to physical exertion of varying volume and intensity, upon their return to their units following the completion of the main stages of rehabilitation of the peripheral divisions of the neuromuscular system, the results of baseline values of HRV spectral analysis indicators indicate a high level of stress on heart rate regulation. It was found that the most pronounced processes of long-term readaptation of functional reserves in the examined special forces servicemen are associated with a decrease in the level of cardiac rhythm regulation stress due to a reduction in sympathetic tone and an increase in vagal influence on the sinus node at rest, as well as a shift in the autonomic balance toward parasympathetic regulation in response to exercise, were observed in members of the third group, who used experimental training model No. 2 with isolated exercises for 75 days against the backdrop of a radical change in the kinematic characteristics of their technique, combined with a high-intensity training regimen under conditions of creatine phosphokinase energy supply. Scientific data on the feasibility and effectiveness of use during the recovery period of military personnel with these nosologies after returning to their units upon completion of the main stages of rehabilitation of the peripheral divisions of the neuromuscular system have been expanded. The “standard” model of training, which physical education and sports rehabilitation instructors of the Armed Forces of Ukraine use as basic protocols in conditions of long-term readaptation of functional reserves. The practical significance of this research lies in the fact that the findings reveal new approaches to developing effective and safe mechanisms for the readaptation of functional reserves in special operations service members after their return to their units following the completion of the main stages of rehabilitation. The development of experimental training models for the readaptation of functional reserves for this category of military personnel is one of the priority approaches to improving the training system following the completion of the main stages of rehabilitation and restoring resistance to professional stressors in the shortest possible time.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Fedorov S., Shtefiuk I., Zavizion A., Chernozub A. The influence of complexes of machine and free weights exercises on the level of power training of athletes in strike fighting in horting. Physical Education, Sport and Health Culture in Modern Society, 2023. № 3(63). P. 63–69. <https://doi.org/10.29038/2220-7481-2023-03-63-69>. Фахове видання України. Особистий внесок здобувача полягає в проведенні експертного оцінювання, обробці результатів та формулюванні висновків.
- 2. Завізіон О., Альошина А., Белікова Н., Глухов І., Мордик М., Шевченко Н.В. Наукове обґрунтування необхідності удосконалення системи спеціальної фізичної підготовки військовослужбовців

використовуючи моделі навантажень ММА та силового фітнесу. Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15. 2023. №12(172). С. 82–86.

[https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2023.12\(172\).15](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2023.12(172).15). Фахове видання України. Особистий внесок здобувача полягає в обґрунтуванні схеми дослідження, проведенні тестування та узагальненні результатів.

- 3. Чернозуб А., Альошина А., Завізіон О. Сучасні проблеми силової підготовки Сил спеціальних операцій. Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я в сучасному суспільстві. 2024. №1(65). С. 40–46. <https://doi.org/10.29038/2220-7481-2024-01-40-46>. Фахове видання України. Особистий внесок здобувача полягає в обґрунтуванні схеми дослідження, проведенні тестування та узагальненні результатів.
- 4. Савенко А., Штефіук І., Завізіон О., Чернозуб А., Альошина А., Киселиця О. Сучасні проблеми спеціальної силової підготовки в змішаних єдиноборствах. Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. 2024. (5(178), 171-176. [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.5\(178\).34](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.5(178).34). Фахове видання України. Особистий внесок здобувача полягає в обґрунтуванні схеми дослідження, проведенні тестування та в узагальненні результатів.
- 5. Штефіук І., Чернозуб А., Мосейчук Ю., Маріонда І., Дем'янчук О., Завізіон О., Григор'єв В., Потоп В. Проблеми відновлення функціональних резервів кваліфікованих спортсменів різних вікових груп у ММА після змагальної діяльності. Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві. 2024. № 3(67). С. 75–82. <https://doi.org/10.29038/2220-7481-2024-03-75-82>. Фахове видання України. Особистий внесок здобувача полягає в обґрунтуванні схеми дослідження, проведенні тестування та узагальненні результатів.
- 6. Chernozub A., Tsos A., Olkhovyi O., Hlukhov I., Koval V., Zavizion O. Readaptation of functional capabilities of special unit servicemen with long-term hypodynamia caused by peripheral neuromuscular system damage. *Physical Rehabilitation and Recreational Health Technologies*. 2025. № 10(1). P. 9–19. [https://doi.org/10.15391/prrht.2025-10\(1\).02](https://doi.org/10.15391/prrht.2025-10(1).02) Наукове періодичне видання України, проіндексоване у базі даних Scopus. Особистий внесок здобувача полягає в обґрунтуванні схеми дослідження, проведенні тестування та в узагальненні результатів.
- 7. Chernozub A., Alosyna A., Zavizion O. Biomarkers for assessing the mechanisms of re-adaptation of special units' military personnel in conditions of power loads. *Rehabilitation and Recreation*. 2025. № 19(2). P. 326–337. <https://doi.org/10.32782/2522-1795.2025.19.2.29> Наукове періодичне видання України, проіндексоване у базі даних Scopus. Особистий внесок здобувача полягає у проведенні експертного оцінювання, обробці результатів та формулюванні висновків.
- 8. Chernozub A., Olkhovyi O., Korobeinikova L., Kizilova A., Zavizion O., Maidachenko A. Functional overstrain during long-term rehabilitation of military personnel with musculoskeletal injuries of the limbs. *Physical Rehabilitation and Recreational Health Technologies*. 2025. № 10(5). P. 336–345. [https://doi.org/10.15391/prrht.2025-10\(5\).04](https://doi.org/10.15391/prrht.2025-10(5).04). Наукове періодичне видання України, проіндексоване у базі даних Scopus. Особистий внесок здобувача полягає в обґрунтуванні схеми дослідження, проведенні тестування та в узагальненні результатів.
- 9. Savenko A., Shtefiuk I., Zavizion O., Hryhoriev V., Alosyna A., Chernozub A. Calcium as an informative marker for assessing the compensatory body reactions of athletes in mixed martial arts. *Proceedings of the International Scientific Conference "Actualities and Perspectives of Physical Education and Sport Sciences"* 5th edition, April, 04 th , 2024. Romania, Bucharest, 145-150.
- 10. Shtefiuk I., Zavizion O., Hryhoriev V., Kulakov O., Kretskyi O., Syvokhop E. Patterns of changes in indicators of special physical training of athletes in Mixed Martial Arts. *Materials of the International scientific and practical conferences «Improving the quality of education and teaching in the field of physical education and sports: problems and solutions»* May, 24-25, 2024. O'zbekiston Respublik, Urganch, 180-184.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чернозуб Андрій Анатолійович

2. Andrii Chernozub

Кваліфікація: д. б. н., професор, 03.00.13

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6293-8422

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коваль Вадим Вадимович

2. Vadym Koval

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0000-4659-8819

Додаткова інформація: <https://orcid.org/0009-0000-4659-8819>

Повне найменування юридичної особи: ПВНЗ "Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука"

Код за ЄДРПОУ: 24171048

Місцезнаходження: вул. Степана Дем'янчука, Рівне, Рівненський р-н., 33027, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Петрачков Олександр Валерійович
- Oleksandr Petrachkov

Кваліфікація: к. пед. н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2510-1209

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет оборони України

Код за ЄДРПОУ: 07834530

Місцезнаходження: проспект Повітряних Сил, Київ, 03049, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Бріскін Юрій Аркадійович
- Yuriy Briskin

Кваліфікація: д. фіз. вих., професор, 24.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6375-9872

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський державний університет фізичної культури ім. Івана Боберського

Код за ЄДРПОУ: 34606048

Місцезнаходження: вул. Костюшка, Львів, 79007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство молоді та спорту України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Індіка Світлана Ярославівна
- Svitlana Y. Indyka

Кваліфікація: д. фіз. вих., доцент, 24.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0676-9227

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Петрович Вікторія Володимирівна

2. Viktoria Petrovich

Кваліфікація: к. фіз.вих, доц., 24.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3332-3888

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Романчук Сергій Вікторович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Романчук Сергій Вікторович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Ліповська-Маковецька Наталія Іванівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна